

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200950
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820200950.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcu: L. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.-X., J. XXX/XX, zastúpeného Y. H. S., advokátom so sídlom I., Y. W. X/A, proti žalovanému: P. I., H. N. XX XXX XXX, so sídlom T. B. 1, X., zastúpeného E..., N. XX XXX XXX, so sídlom B.. U.. Q. XX/XX, L., o zaplatenie 1 700,69 eur s príslušenstvom na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 13Csp/20/2020-234 zo dňa 31. júla 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** proti žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1700,69 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1700,69 eur od 29.2.2020 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že kúpnu zmluvou zo dňa 19.9.2014 predávajúci H. H. H. H.. predal žalobcovi ako kupujúcemu osobný automobil značky P. K. za kúpnu cenu 3 095,- eur. Časť kúpnej ceny 990,40 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise zmluvy s tým, že zvyšná časť kúpnej ceny 2 104,60 eur bude zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere uzatvorenej so spoločnosťou S. K. V. H.U.. Dňa 19.9.2014 uzatvorila spoločnosť S. K. V. H.. prostredníctvom sprostredkovateľa H. H. H. H.. so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou došlo k financovaniu kúpy motorového vozidla (ako „predmet financovania A“). V zmluve sa uvádza aj „predmet financovania B“: bezdrôtová kamera s navigáciou 139,- eur, garancia S. 504,- eur a príprava vozidla k predaju 271,- eur, spolu 914,- eur. Spôsob financovania bol dohodnutý na splátky vo výške bez poistenia 89,51 eur, počet splátok 60. Zmluva okrem iného ďalej obsahuje dohodu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k predmetu financovania tak, že vlastnícke právo sa dočasne prevádza na spoločnosť S. K. V. H. za účelom zabezpečenia zaplatenia pôžičky, príslušenstva, poplatkov, pokút a podobne. V rovnaký deň je podpísaný aj dodatok k zmluve, ktorý je zároveň poisťovacou zmluvou, pričom poisťiteľom je Poisťovňa S. Z pohybov na účte žalobcu vyplýva, že tento zaplatil žalovanému dvakrát po 89,51 eur, potom od 2.12.2014 do 2.9.2019 platil žalovanému každý mesiac po 92,11 eur, dňa 16.10.2019 žalobca uhradil žalovanému sumu 35,- eur a dňa 28.10.2019 žalovaný žalobcovi vyplatil sumu 5,10 eur. Listom zo dňa 24.2.2020 žalobca vyzval žalovaného na dobrovoľné vrátenie sumy 3 266,- eur titulom bezdôvodného obohatenia, a to v lehote do 28.2.2020. Z faktúry dodávateľa H. H. H., H. vyplýva, že dodávateľ predal žalobcovi P. K. za sumu 3 095,- eur a ďalej účtoval prípravu vozidla k predaju v sume 271,- eur, bezdrôtovú kameru 139,98 eur a S. R. 504,- eur, t. j. spolu sumu 4 009,- eur s tým, že suma 990,40 eur bola zaplatená v hotovosti a suma 3 018,60 eura bola uhradená bankovým prevodom na základe úverovej zmluvy.

1.2 Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že mal vyhladnuté auto v spoločnosti H. O., ktoré prišiel na základe telefonického dohovoru pozrieť, avšak to auto mu nevyhovovalo. V tom čase priniesli nové auto, ktoré keď si otestoval, rozhodol sa ho kúpiť. Keďže nemal pri sebe takú hotovosť, bolo mu ponúknuté, aby ho zaplatil prostredníctvom úveru cez M.. Pracovníčka, ktorá spracovala úver, išla overiť, či je možné, aby mu bol schválený úver cez M., a keď sa vrátila, priniesla navigáciu s kamerou do auta so slovami, že je to prezent, nakoľko je dobrý klient. Pripravila zmluvu, ktorú mu dala na podpis s tým, že si skontroloval hlavne prvú stranu, osobné údaje a väčšiu pozornosť potom venoval samotnému autu. Chcel kúpiť iba auto, iné produkty nežiadal a nechcel ich ani financovať prostredníctvom úveru. Následne išli k notárovi, keďže sa tam vyžadovalo záložné právo na auto.

1.3 Právne súd prvej inštancie posúdil vec podľa ustanovení § 1 ods. 2, § 2 písm. d), písm. g), písm. h), písm. l), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. g), písm. i), písm. j), písm. k), § 11 ods. 1 písm. b), písm. d), § 15 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom do 31.12.2014, § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 451 ods. 1, ods. 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1, § 7 ods. 2 písm. a), písm. b) a § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd mal za preukázané, že žalobca nežiadal o úver v sume 3 018,60 eur, ale len o úver rovnajúci sa kúpnej cene motorového vozidla bez ďalších služieb a poplatkov. Pri podpise súvisiacich zmlúv nebol o ňom vopred informovaný, pričom doplnkový tovar bezdrôtová kamera s navigáciou bola zo strany predajcu a sprostredkovateľa prezentovaná ako darček. Preto ak bola zahrnutá do predmetu financovania B, ktorý bol hradený úverom, ide o nekalú obchodnú praktiku, keď niečo, čo je prezentované ako dar, žalobca v konečnom dôsledku v celom rozsahu zaplatí, ešte aj s úrokom. Je ďalej nedôvodné žiadať zaplatenie služieb „príprava vozidla k predaju“ a „S. R.“, ktoré spotrebiteľ nechcel a nežiadal. Takéto služby v kúpnej zmluve v súvislosti s predajom vozidla dohodnuté neboli. Ak veriteľ zadal do zmluvy výšku úveru, ktorá nezodpovedá skutočnosti, konal klamlivo a ide o nekalú obchodnú praktiku. Ako správne poukázal žalobca, takéto konanie bolo Slovenskou obchodnou inšpekciou vyhodnotené ako nekalá obchodná praktika vo vzťahu k cene služby a k spôsobu jej výpočtu a v tejto súvislosti bol právny predchodca žalovaného aj opakovane sankcionovaný (napr. rozsudok NS SR 5Sžo/32/2014 zo dňa 25.5.2015). Takéto konanie veriteľa nemôže požívať právnu ochranu, pretože výrazne poškodzuje práva spotrebiteľa. V zmluve ďalej absentuje správny údaj o RPMN, pretože pri základných parametroch úveru, a to suma úveru 2 104,60 eura a celková suma, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť 5 370,60 eur (60 mesiacov x 89,51 eur) predstavuje RPMN 55,15 % a nie - ako je nesprávne uvedené v zmluve - 28,72 %. Súd preto dospel k záveru, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov V časti určenia predmetu financovania B v sume 914,- eur považoval súd zmluvu za absolútne neplatnú z dôvodu, že úver bol v skutočnosti poskytnutý vo výške 2 104,60 eur, čo je dôvodom absolútnej neplatnosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj z dôvodu, že konanie žalobcu v tejto časti bolo v rozpore s dobrými mravmi a napĺňalo definíciu nekalej obchodnej praktiky. Súd prvej inštancie odkázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/78/2017.

1.4 V zmysle vyššie uvedeného súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 700,69 eur, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného tak, ako si ho uplatnil žalobca (19 x 89,51 eur = 1700,69 eur), hoci z výpisu z účtu žalobcu vyplýva, že žalobca zaplatil žalovanému celkom sumu 1 779,99 eur. Súd zároveň žalobcovi priznal úroky z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. odo dňa nasledujúceho po poskytnutej lehote na dobrovoľné plnenie v predžalobnej výzve zo dňa 24.2.2020, t. j. vo výške 5 % ročne od 29.2.2020 do zaplatenia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, keďže bol v celom rozsahu žaloby úspešný.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), písm. h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobu zamietne. Podľa žalovaného sa súd prvej inštancie nezaoberal existenciou písomnej poisťovnej zmluvy, ani platnosťou zmluvy o dodaní tovaru a služby. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/78/2017, toto rozhodnutie je v priamom rozpore so závermi súdu prvej inštancie. Podľa žalovaného

žalobca uzavrel kúpnu zmluvu, ktorou nadobudol motorové vozidlo, s predávajúcim H. H. H., U. ako aj poistnú zmluvu s poisťovňou I. s U. (jednorazové poistné 504,- eur), zmluvu o dodaní tovaru a služby (bezdrôtová kamera s navigáciou, príprava vozidla k predaju) s predávajúcim (cena spolu 410,- eur). So žalovaným uzavrel úverovú zmluvu a záložnú zmluvu. Výška úveru celkom bola 3 018,60 eur, z toho 2 104,60 eur na kúpu auta, 504,- eur na poistné a 410,- eur na tovary a služby. Úverová zmluva, záložná zmluva a poistná zmluva boli vyhotovené v písomnej forme, nakoľko ide o obligatórnu formálnu náležitosť. Kúpna zmluva bola tiež v písomnej forme. Zmluva o dodaní tovarov a služieb bola uzavretá ústne, s tým, že o jej obsahu svedčí písomný doklad - faktúra. Súd mal ako zásadnú predbežnú otázku rozhodnúť, či sú zmluvy o doplnkovom tovare platné alebo nie, ale touto otázkou sa vôbec nezaoberal. Pri úverovom financovaní tovaru a služieb predmet financovania vyberá spotrebiteľ sám. Veriteľ má len povinnosť uviesť v úverovej zmluve opis financovaného tovaru alebo služby. V súlade s touto zásadou je potom zrejmé, že prípadná reklamácia tovaru alebo služby nie je vecou veriteľa. Ak spotrebiteľ namieta, že financovaný tovar/služba nespĺňa dohodnuté vlastnosti, prípadne že nebol dodaný vôbec, je jeho protistranou predávajúci alebo poskytovateľ služby a nie ten, kto mu tieto tovary/služby financuje. Žalobca v celom konaní tvrdí, že si doplnkové služby objednať nechcel. Napriek tomuto tvrdeniu (ktoré nijako nepreukázal) požiadal písomne žalovaného o poskytnutie úveru aj na ďalší tovar a služby. Išlo výlučne o prejav jeho vôle, nie o prejav vôle veriteľa. Veriteľ pritom preukazným spôsobom informoval spotrebiteľa o tom, čo a v akej výške je z úveru financované. Predmet financovania A a Predmet financovania B sú v zmluve výrazne a zrozumiteľne uvedené. Nejde o žiadny skrytý tovar, službu alebo poplatok. Spotrebiteľ má možnosť vybrať si len Predmet financovania A, alebo zmluvu vôbec nepodpísať. O výške istiny úveru ako aj o Predmete financovania B bol žalobca informovaný jednak v žiadosti o uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere, ako aj v samotnej zmluve o úvere. Ak by si žalobca nevybral doplnkový zákaznicky servis a poistenie ako doplnkovú službu, nemusel by si na ne vziať úver. Poistenie podľa žalovaného nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Z toho vyplýva, že RPMN bola v predmetnej spotrebiteľskej zmluve uvedená v správnej výške 28,72 %. K tomu žalovaný poukázal na poslednú vetu ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom suma za doplnkový tovar je cena tovaru a služieb. Táto suma nie je ziskom veriteľa, nakoľko „skončila“ u tretích osôb (rovnako ako kúpna cena za auto), a to na základe pokynu spotrebiteľa. Táto suma patrí do výšky úveru, a nepatrí do nákladov spotrebiteľa. Žalovaný poukázal aj na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 5CoCsp/7/2020 a na odpoveď Národnej banky Slovenska zo dňa 24.4.2020.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za správny po stránke právnej i skutkovej. V zmysle § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka sú kúpna zmluva a zmluva o úvere vzájomne závislými zmluvami, pričom právny predchodca žalovaného a predajca sú síce dva právne odlišné subjekty, ale vzájomne spolupracujúce, keďže právny predchodca žalovaného splnomocnil predajcu na uzavretie zmluvy o úvere. Preto právny predchodca žalovaného je zodpovedný za konanie svojho sprostredkovateľa. Kúpna zmluva a zmluva o úvere boli uzatvorené na tom istom rokovaní, na tom istom mieste, uzatvorenie zmluvy o úvere priamo záviselo od uzatvorenia kúpnej zmluvy a kúpna zmluva priamo rieši financovanie doplatku kúpnej ceny formou úveru. Vzájomné prepojenie oboch zmlúv a nutnosť ich spoločného posudzovania vyhodnotil aj Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 5Sžo/21/2013 zo dňa 30.4.2014 a sp. zn. 8Sžo/2/2013 zo dňa 23.1.2014. Faktúra sprostredkovateľa úveru a predajcu tovaru v jednej osobe je iba daňovým dokladom, ktorého obsah jednostranne určuje osoba, ktorá tento doklad vystavila. Ide o listinu, ktorá nevyjadruje skutočnú vôľu žalobcu, pričom sa v nej nenachádzajú žiadne dojednania, ktorými by žalobca prejavoval záujem o prefinancovanie tam uvedených služieb a tovarov formou úveru na základe zmluvy o úvere. Predávajúci motorového vozidla musel vedieť, o financovanie ktorých položiek mal žalobca záujem a o ktoré naopak záujem nemal a v súlade s tým mal postupovať aj pri koncipovaní zmluvy o úvere, v ktorej vystupoval ako sprostredkovateľ. Kúpna zmluva obsahuje jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške, avšak v zmluve o úvere je uvedená iná výška úveru. Neexistuje ale žiadne také dojednanie, na podklade ktorého bolo možné odchyliť sa od jasnej vôle žalobcu prejavenej v kúpnej zmluve. Podľa žalobcu právny predchodca žalovaného neoprávnene zarátal do výšky úveru aj položky „príprava vozidla k predaju“ - fiktívna služba bez reálneho plnenia a „R. S.“ - podmienka poskytnutia úveru podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. Postup právneho predchodcu žalovaného ohľadom dojednávania výšky úveru je tak len pokračovaním nekalého správania vytykaného už v minulosti Najvyšším súdom SR (5Sžo/21/2013, 6Sžo/61/2014). Nesprávny vstupný údaj o výške poskytnutého úveru má v konečnom dôsledku za následok aj nesprávne uvedenú výšku RPMN. Žalobca napokon poukázal na reálny priebeh procesu predaja resp. procesu dojednávania zmluvných dokumentov, keď podpis spotrebiteľa získaný predajcom predložením „kopy“

listín priamo vylučuje odbornú starostlivosť dodávateľa a vylučuje aj diskusiu o akejkoľvek informovanosti spotrebiteľa. Žalobca poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoCsp/34/2020-265.

4. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu uviedol, že neexistuje žiadne zákonné obmedzenie financovania viacerých tovarov a služieb jedným spotrebiteľským úverom. V úverovej zmluve a v nadväzujúcej kúpnej zmluve z toho istého dňa bolo nepochybné, akým spôsobom sa má poskytnutý úver použiť na úhradu kúpnej ceny, ale nepochybné bolo aj to, čo sa zo strany žalobcu kupuje. Išlo teda jednak o motorové vozidlo, ale aj príslušenstvo k nemu a poistenie. Pokiaľ ide o samotné poistenie S. R., o jeho uzavretí svedčí aj poisťná zmluva. Žalovaný zopakoval, že žalobca napriek tvrdeniu, že si doplnkové služby objednať nechcel, požiadal písomne žalovaného o poskytnutie úveru aj na ďalší tovar a služby. Išlo výlučne o prejav jeho vôle, nie o prejav vôle veriteľa. Veriteľ pritom extrémne preukazným spôsobom informoval spotrebiteľa o tom, čo a v akej výške je z úveru financované. Z dokazovania na súde prvej inštancie podľa žalovaného vyplýva, že žalobca si bol vedomý toho, z akých častí pozostáva zakúpenie predmetného motorového vozidla v širšom slova zmysle, teda že nejde len o zakúpenie vlastného vozidla, ale aj o zakúpenie ďalšieho príslušenstva a poistenia. Žalobca bol so všetkými náležitosťami týchto zmlúv a ich účelom oboznámený a nemožno súhlasiť predovšetkým s tým, že by išlo o položky, ktoré sú nákladmi úveru. Veriteľ neponúka doplnkový tovar a služby ako povinnú súčasť kúpnej zmluvy a teda aj úverového financovania. Poistenie nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Spotrebiteľ mal možnosť uzavrieť kúpnu zmluvu výlučne na tovar A. Veriteľ len financuje tovar a služby podľa záujmu spotrebiteľa. Výška kúpnej ceny je vecou dohody medzi kupujúcim a predávajúcim, to isté platí o výške poisťného ako výsledku dohody medzi poisťníkom a poisťovateľom. Ďalej žalovaný citoval z odpovede Národnej banky Slovenska zo dňa 24.4.2020: „Zo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že predmetom financovania môžu byť iba tovary a služby, na kúpe ktorých sa spotrebiteľ a predajca dohodnú výhradne v písomných zmluvách.“

5. Žalobca v ďalšom vyjadrení (duplike) zdôraznil, že ako spotrebiteľ uzatváral súčasne viaceré spotrebiteľské zmluvy, ktoré boli vzájomne závislé (§ 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uzavrel ich súčasne s viacerými dodávateľmi, avšak prostredníctvom len jedného dodávateľa H.S. H. H. H.. (v jednej osobe: predajca vozidiel, sprostredkovateľ úveru a doplnkových produktov), pri jednom rokovaní a na jednom mieste. Primárnym zámerom žalobcu pri uzatváraní tohto spotrebiteľského kontraktu bola kúpa motorového vozidla prostredníctvom úveru. Za to, že veriteľ konajúci prostredníctvom svojho sprostredkovateľa sa uchýli k nekalej obchodnej praktike a podmieni uzatvorenie kúpnej a závislej úverovej zmluvy nevyžiadanými doplnkovými produktmi financovaným z úveru, zodpovedá výlučne žalovaný. Všetky spotrebiteľské zmluvy, hoci uzatvorené s viacerými dodávateľmi, pokiaľ boli uzatvorené pri jednom rokovaní, prostredníctvom jedného z dodávateľov a vzájomne sa podmieňujú, je potrebné posudzovať spoločne a vo vzájomnej súvislosti. Žalobca, pokiaľ chcel kúpiť vozidlo na úver, bol nútený akceptovať aj doplnkové produkty, ktoré nesledovali jeho záujem a boli podmienkou uzatvorenia spotrebiteľského kontraktu ako celku, a teda aj podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy. Pokiaľ chcel žalobca motorové vozidlo kúpiť, nemal inú možnosť, iba podpísať všetky listiny, ktoré mu predložil na podpis sprostredkovateľ právneho predchodcu žalovaného. O tom, že poskytnutie úveru bolo podmienené prijatím ďalších spoplatnených doplnkových služieb zrejme s motiváciou sprostredkovateľa úveru navýšiť svoj profit, podľa žalobcu svedčia aj stovky obdobných prípadov z praxe. Žalobca nemal možnosť ovplyvniť obsah zmlúv tvoriacich súčasť závislého spotrebiteľského kontraktu a nemal ani možnosť niektorú z listín nepodpísať, pokiaľ chcel získať úver na vozidlo za ponúkaných podmienok. Dôkazné bremeno individuálneho dojedania namietaných zmlúv a ich zmluvných ustanovení zaťažuje žalovaného. Len samotná listina podpísaná spotrebiteľom nepreukazuje, že sa jedná o individuálne dojednanie, najmä pokiaľ jej obsah nesleduje záujem spotrebiteľa (ale naopak záujem dodávateľa) a nejde ani o hlavný predmet plnenia, ale iba o pridružený produkt bez reálneho benefitu pre žalobcu.

6. Napokon žalobca v ďalšom písomnom podaní s odkazom na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora EÚ uviedol, že hlavným predmetom plnenia bola kúpa auta financovaná prostredníctvom závislého spotrebiteľského úveru. Predmet financovania B tvoria zjavne produkty, ktoré majú vo väzbe na financovanie kúpy auta iba doplnkový a vedľajší charakter. Finančný sprostredkovateľ inkasoval za doplnkové produkty sumu 914,00 eur. Pri tovare bezdrôtová kamera s navigáciou 139,00 eur sa pritom malo jednať o darček, pričom v zmysle čl. I. Kúpnej zmluvy mal tento tovar tvoriť príslušenstvo automobilu. Ako protihodnota za uvedenú sumu 914,00 eur mu reálne neboli poskytnuté

žiadne plnenia. Pokiaľ nie je spotrebiteľovi poskytovaná celá suma úveru, potom je irelevantné, či chýbajúcu hodnotu prijíma úverový veriteľ, finančný sprostredkovateľ resp. iná tretia osoba, chýbajúca hodnota v takom prípade predstavuje (skrytý) poplatok spojený s poskytnutím úveru. Žalobca tiež predložil rozhodnutie Národnej banky Slovenska zo dňa 28.5.2021, ktorým bola spoločnosti H. H. H. H.. uložená pokuta 50 000,- eur aj z dôvodov, že dochádzalo k sprostredkovaniu úverov a poistenia aj prostredníctvom osôb bez odbornej kvalifikácie, z dôvodov porušovania informačnej povinnosti o poplatkoch za sprostredkovanie úveru.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie preskúmaného rozsudku; na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dopĺňa:

8. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca ako dlžník a žalovaný ako veriteľ (resp. jeho právny predchodca S. K. V., H., ktorý zanikol v dôsledku rozdelenia a následného zlúčenia so žalovaným) uzavreli dňa 19.9.2014 zmluvu, ktorá bola v záhlaví označená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere a tak ju aj súd prvej inštancie právne posúdil (ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d/ v spojení s § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a súčasne ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka) - toto právne posúdenie nebolo medzi stranami sporné. Hoci bolo sporné, čo presne bolo predmetom financovania, je zrejmé, že išlo o viazaný spotrebiteľský úver podľa § 15 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Sporné tiež nebolo, že žalovaný uzatváral uvedenú zmluvu prostredníctvom sprostredkovateľa - spoločnosti H. H. H. H., ktorá súčasne v ten istý deň uzavrela ako predávajúci so žalobcom ako kupujúcim kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bola kúpa tam špecifikovaného automobilu. Sporné bolo, či medzi tým istým predávajúcim a kupujúcim došlo k uzatvoreniu nejakej ďalšej kúpnej zmluvy alebo zmluvy o dodaní služby (ústnou formou).

9. Je potrebné dať za pravdu žalovanému, že zákon nestanovuje, že predmetom financovania prostredníctvom spotrebiteľského úveru môžu byť iba tovary a služby, na kúpe ktorých sa spotrebiteľ a predajca dohodli v písomných zmluvách, teda že (písomnú) zmluvu o spotrebiteľskom úvere je možné uzavrieť aj na financovanie takých tovarov alebo služieb, ktoré nadobúda dlžník (kupujúci) na základe ústne resp. konkludentne uzavretých kúpnych alebo iných zmlúv. O tom, čo bude predmetom financovania v zmluve o viazanom spotrebiteľskom úvere, však musí byť spotrebiteľ informovaný už pred uzavretím zmluvy. Aj keď z povahy veci je zrejmé, že spotrebiteľ by si mal vybrať, čo chce kúpiť a čo chce prefinancovať spotrebiteľským úverom, povinnosť informovať spotrebiteľa o tovare alebo službe, na ktoré sa spotrebiteľský úver vzťahuje, a o ich cene (§ 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 129/2010 Z. z.) je povinnosťou veriteľa alebo jeho finančného agenta, nie povinnosťou spotrebiteľa. Preto neobstojí obrana žalovaného, že on len financoval spotrebiteľským úverom to, čo si vybral žalobca. Žalovaný bol povinný pred uzavretím zmluvy informovať žalobcu dostatočne určitým spôsobom o predmete financovania.

10. Súd prvej inštancie správne identifikoval prepojenie medzi kúpnu zmluvou a zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktoré v preskúmanej veci spočívalo nielen v predmete financovania (v dôsledku čoho kúpna zmluva a zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere podľa § 15 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. tvoria jeden obchodný celok), ale aj v tom, že predávajúci bol súčasne sprostredkovateľom (zrejme finančným agentom) veriteľa (§ 15 ods. 2 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z., podobne § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka). To znamená, že kúpnu zmluvu (prípadne kúpne zmluvy) a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktoré boli uzatvorené pri tom istom rokovaní, je potrebné posudzovať ako jeden celok. Skutočnosť, že ten istý subjekt je predávajúcim a súčasne sprostredkovateľom (agentom) veriteľa, umožňuje tomuto subjektu (okrem tlaku na uzavretie zmluvy o úvere práve s tým veriteľom, ktorého je predávajúci agentom) predložiť spotrebiteľovi na podpis taký formulár zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorom zohľadní viac záujmy predávajúceho (t. j. svoje vlastné) než spotrebiteľa - to sa týka aj predmetu financovania. Preto je potrebné takto uzavreté zmluvy posudzovať nielen ako jeden celok, ale posudzovať ich prísne v tom zmysle, že poskytovateľ úveru má povinnosť konať s náležitou starostlivosťou. Ak zmluvy obsahujú ustanovenia, s ktorými mal síce spotrebiteľ možnosť sa oboznámiť pred ich podpísaním, ale nemohol ovplyvniť ich obsah, nemožno tieto zmluvné ustanovenia považovať za individuálne dojednané, pričom dôkazné bremeno o individuálnom dojednaní zmluvných podmienok znáša dodávateľ (veriteľ) a v pochybnostiach je potrebné aplikovať výklad priaznivejší pre spotrebiteľa (§ 53 ods. 2, ods. 3, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

11. Z písomne uzavretej kúpnej zmluvy aj z výpovede žalobcu vyplýva, že vôľou žalobcu bola kúpa osobného vozidla a získanie úveru na dofinancovanie tohto vozidla, nie ďalší tovar alebo služby. Ak predajca a sprostredkovateľ spotrebiteľského úveru v jednej osobe uviedol v zmluve o spotrebiteľskom úvere ako predmet financovania okrem doplatku kúpnej ceny automobilu, ku ktorému bola písomne uzavretá kúpna zmluva, aj ďalší tovar alebo služby, ktoré nesporne súvisia s kúpou predmetného automobilu (príprava vozidla na predaj, kamera s navigáciou, garancia S.) bez toho, aby záujem spotrebiteľa o tento tovar a služby vyplýval z uvedenej kúpnej zmluvy, bolo na veriteľovi, aby preukázal, že o tento tovar (a o jeho financovanie prostredníctvom spotrebiteľského úveru) skutočne mal v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľ záujem. Aj keď to nie je zákonom výslovne vylúčené, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie považuje za veľmi neštandardné, aby sa v kúpnej zmluve, ak sa už uzatvára písomne, neuviedol všetok tovar a služby, ktoré sú predmetom jednej obchodnej transakcie a ktoré spolu nepochybne úzko súvisia. Žalovaný túto praktiku nijako logicky nevysvetlil, pričom za podobné konanie (rozširovanie predmetu financovania bez preukázateľnej zhody vôle oboch zmluvných strán) bol už v správnom konaní sankcionovaný (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/61/2014).

12. Vo vzťahu k poisteniu Garancia S. je možné akceptovať vysvetlenie, že poisťovňa bola uzatvorená samostatne v písomnej forme (čo bolo v tomto konaní preukázané písomnou zmluvou), preto nebolo potrebné zahŕňať ho do kúpnej zmluvy. Vo vzťahu ku kamere a k službe „príprava vozidla na predaj“ však žalovaný neponúkol žiadne racionálne vysvetlenie, prečo tento tovar a služba neboli zahrnuté do písomne uzatváratej kúpnej zmluvy (iba namietal tvrdenie žalobcu, že mu kamera bola ponúknutá bezodplatne ako darček), zvlášť keď kúpna zmluva a zmluva o spotrebiteľskom úvere boli žalobcovi predložené na podpis súčasne, v tom istom okamihu. Faktúra, ktorou žalovaný argumentoval, aj keď je podpísaná žalobcom, nedokumentuje zhodu vôle predávajúceho a kupujúceho - o to viac, že táto faktúra bola vystavená a predložená žalobcovi na podpis v ten istý deň a na tom istom rokovaní, súčasne s ostatnými listinami (najmä zmluvami), čo podstatne sťažuje možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa podrobnejšie s jej obsahom. Žalovaný podpisom faktúry mohol jej obsah len vziať na vedomie (resp. potvrdil jej prevzatie), faktúru však jednostranne vystavil predávajúci, teda nie je prejavom vôle kupujúceho. Vzhľadom na veľký počet súčasne podpísovaných dokumentov žalovaný vôbec nemusel faktúre venovať pozornosť, keďže ide o daňový doklad, ktorý bol preňho ako fyzickú osobu - nepodnikateľa, ktorý si neuplatňuje daň na vstupe ani daňové náklady, zbytočný. Okrem toho je faktúra neprehľadná, až zmätočná, keď najprv obsahuje slová „Fakturujeme Vám predaj osobného automobilu“ (a nasledujú údaje o automobile), čo vzbudzuje dojem, že fakturovaná je len cena automobilu. Nižšie je síce zoznam, v ktorom je aj príprava vozidla k predaju, bezdrôtová kamera a S. R., avšak bez jednoznačného uvedenia, že ide o ďalšie fakturované položky, takže bežný spotrebiteľ v situácii, v akej bol žalobca (súčasné predkladanie na podpis mnohých listín), aj keby chcel venovať faktúre primeranú pozornosť, nemusel by zistiť, čo vlastne je ňou fakturované.

13. Za podstatné tiež odvolací súd považuje to, že predajca a sprostredkovateľ úveru (ako jeden a ten istý subjekt) do predmetu financovania zahrnul položku „príprava vozidla k predaju“ v hodnote 271 eur, pričom nie je zrejmé, aký bol skutočný obsah tejto služby, najmä akú protihodnotu spotrebiteľ za túto službu dostal. Nikde v zmluvnej dokumentácii sa obsah tejto „služby“ neuvádza, táto položka sa vyskytuje len na faktúre a v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Túto položku je možné hodnotiť ako fiktívnu, sledujúcu cieľ zvýšiť zisk predávajúceho, ktorý súčasne pôsobil ako sprostredkovateľ úveru, prípadne zisk veriteľa (alebo oboch subjektov súčasne), a teda ako skrytý poplatok za poskytnutie úveru. Vo všeobecnosti príprava tovaru na predaj je vecou predajcu, je to jeho činnosť, ktorá vyplýva zo samotnej podstaty predaja nejakého tovaru, pričom to, že predajca má s prípravou tovaru na predaj nejaké náklady, je premietnuté do kúpnej ceny tovaru (ako súčasť obchodnej marže predajcu). Podľa názoru odvolacieho súdu teda položka „príprava vozidla k predaju“ predstavuje také peňažné plnenie spotrebiteľa, za ktoré spotrebiteľ nedostal žiadne reálne protiplnenie, a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou tak v kúpnej zmluve (ak vôbec bola kúpna zmluva zahŕňajúca túto položku ústne alebo konkludentne uzavretá, ako tvrdí žalovaný), ako aj v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Aj keď ustanovenie § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka, v ktorom sa táto praktika výslovne uvádza ako neprijateľná zmluvná podmienka, nebolo ešte v čase podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere účinná, je potrebné uviesť, že výpočet neprijateľných zmluvných podmienok v § 53 ods. 4 je len exemplifikatívny, pričom predmetná zmluvná podmienka spĺňa všeobecné znaky neprijateľnosti, uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných

strán v neprospech spotrebiteľa, od ktorého vyžaduje platbu za službu (ktorá nie je hlavným predmetom plnenia - tým je pri kúpnej zmluve kúpa vozidla a pri zmluve o spotrebiteľskom úvere financovanie tej časti kúpnej ceny vozidla, ktorú žalobca nezaplatil pri podpise kúpnej zmluvy), ktorá je len fiktívna, resp. ktorá je výlučne v prospech dodávateľa, nie v prospech spotrebiteľa.

14. Tu je potrebné opätovne poukázať na to, že obe zmluvy (kúpnu aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere) dojednával a predkladal žalobcovi na podpis ten istý subjekt, ide o vzájomne závislé zmluvy, tvoriace jeden obchodný celok. Predajcovi ako sprostredkovateľovi spotrebiteľského úveru jednoznačne nemohlo nebyť známe, o čo má žalobca záujem (o aký tovar a prípadne služby) a čo chce financovať spotrebiteľským úverom. Pokiaľ tento sprostredkovateľ zahrnul v zmluve o spotrebiteľskom úvere do predmetu financovania takú položku, o ktorej musel vedieť, že nie je žalobcom ani požadovaná a ani za ňu žalobca nedostáva žiadne reálne protiplnenie, nekonal s náležitou starostlivosťou, ktorá sa od neho požaduje (resp. konal vo svoj vlastný prospech, ako je uvedené vyššie), pričom toto konanie sprostredkovateľa je plne pričítateľné žalovanému a takúto položku možno považovať za skrytý poplatok za poskytnutie úveru.

15. Ako už bolo uvedené vyššie, v prípade pochybností o obsahu spotrebiteľských zmlúv je potrebné aplikovať taký výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a zmluvné podmienky sa nepovažujú za individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak (§ 53 ods. 3, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Za dôkaz o individuálnom dojednaní zmluvy resp. jej niektorých zmluvných podmienok nemožno v tomto prípade považovať Žiadosť o uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá má prakticky totožnú formu a obsah ako samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere. Je zrejmé, že v skutočnosti nešlo o žiadosť, predloženú spotrebiteľom, ale o formulár vyplnený rovnako ako samotná zmluva sprostredkovateľom úveru (aj keď s údajmi, ktoré čiastočne pochádzali od spotrebiteľa, najmä jeho osobné údaje). Je nelogické, aby žiadosť spotrebiteľa o úver obsahovala údaj o tom, na aký účet sa budú uhrádzať splátky, aká je výška RPMN (tento údaj spotrebiteľ sám vypočítať nevie). Osobitne - práve v súvislosti s predmetom financovania - nelogicky vyznieva formulácia v žiadosti o úver: „Klient podpisom Zmluvy berie na vedomie, že výška poskytnutého úveru predstavuje doplatok kúpnej ceny Predmetu financovania A vo výške 2 104,60 eur, Kúpnu cenu Predmetu financovania B vo výške 914,00 eur.“ Takú istú formuláciu obsahuje aj samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere. Aj z tejto formulácie (tak ako aj z toho, čo bolo uvedené vyššie) je zrejmé, že žalobca ako spotrebiteľ mohol podpisom žiadosti a podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere len vziať na vedomie údaje, ktoré do nej vložil žalovaný (resp. jeho sprostredkovateľ, za ktorého konanie žalovaný zodpovedá), teda nešlo o individuálne dojednané ustanovenia a tieto listiny nesvedčia o tom, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k zhodným prejavom vôle financovať predmet financovania B dotknutým spotrebiteľským úverom (samotné odovzdanie formulára nie dôkazom o tom, že spotrebiteľ bol aj náležite oboznámený s podmienkami zmluvy o úvere - k tomu porovnaj okrem iného rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/61/2014).

16. Z rovnakých dôvodov nemožno považovať za prejav vôle žalobcu, že chce financovať predmetným spotrebiteľským úverom aj položky zahrnuté do tzv. predmetu financovania B, ani formulár Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Tento formulár - ako tomu nasvedčuje aj jeho označenie - je len súhrnom informácií o úvere, ktoré v štandardizovanej forme poskytuje veriteľ dlžníkovi. Aj keď žalobca v tomto prípade tento formulár podpísal, jeho podpis svedčí len o tom, že ho prevzal, prípadne že ho vzal na vedomie, nie je však prejavom jeho vôle financovať tie-ktoré tovary a služby prostredníctvom spotrebiteľského úveru.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, najmä správne zistil, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom nedošlo k zhodným prejavom vôle financovať predmetným spotrebiteľským úverom aj položky zahrnuté v zmluve do „predmetu financovania B“. Žalovaný nijako nepreukázal svoje tvrdenie, že žalobca mal možnosť vybrať si len predmet financovania A a odmietnuť predmet financovania B. Naopak, z vyššie uvedeného vyplýva, že minimálne službu „príprava vozidla k predaju“ spotrebiteľ nežiadal. Ak veriteľ zadal do zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku úveru, ktorá nezodpovedala skutočnosti, toto jeho konanie možno hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku. Minimálne pri položke „príprava vozidla k predaju“ išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, na zaplatenie takejto služby predávajúci nemal nárok a keďže sám predávajúci ako sprostredkovateľ pripravil aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere, musel o tejto skutočnosti vedieť, a teda túto položku nemal zahrnúť do predmetu financovania, a tým ani jej

cena nemala byť zahrnutá do celkovej výšky poskytnutého úveru. Preto minimálne v rozsahu ceny za túto „službu“ (271,00 eur) bola celková výška úveru v zmluve uvedená nesprávne, v neprospech spotrebiteľa, a nesprávne (s nesprávnym vstupným údajom o celkovej výške úveru) bola aj vypočítaná RPMN. Súd prvej inštancie tiež správne vec právne posúdil, keď z uvedeného dôvodu považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

18. Pokiaľ ide o trovy konania pred súdom prvej inštancie, žalovaný svoje odvolanie v tejto časti samostatne nezdôvodnil, výrok o trovách konania zrejme napadol len ako výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd výrok o trovách ako súvisiaci výrok preskúmal a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP. Správne dospel k záveru, že žalobca bol v prvoinštančnom konaní v celom rozsahu úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v oboch výrokoch ako vecne správny potvrdil.

20. Odvolateľ (žalovaný) nebol v odvolacom konaní úspešný a naopak úspešný bol žalobca, preto odvolací súd v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal žalobcovi proti neúspešnému odvolateľovi (žalovanému) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania, rovnako ako trov konania pred súdom prvej inštancie, rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).